

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Ética e Deontoloxía Profesional		Código	710521015
Titulación	Mestrado Universitario en Estudos Avanzados en Museos, Arquivos e Bibliotecas			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Tasset Carmona, Jose Luis	Correo electrónico	jose.tasset@udc.es	
Profesorado	Tasset Carmona, Jose Luis	Correo electrónico	jose.tasset@udc.es	
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/CG49E			
Descrición xeral	Estudos teórico e práctico dos grandes modelos de fundamentación ética da moral e das súas principais aplicacións no ámbito da ética e deontoloxía profesional dos museos e da actividade museística.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos: Non hai modificación de contidos 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen: -Traballos solicitados de avaliación que se entregan a través da plataforma Moodle. -Tutorías online a través da plataforma Teams en horario de tutorías prefixado en moodle e baixo confirmación de asistencia do alumno/a 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: ? Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. Vioconferencia Teams, 2 veces a semana en horario de tutorías, solicitada previamente polo alumno/a 4. Modificacións na avaliación Traballos tutelados (100%): En relación cos traballos tutelados valorarase: ? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo. ? A profundidade do contido. ? O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas. ? O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. ? A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. ? A presentación e a claridade da exposición. *Observacións de avaliación: 2. Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación (traballos tutelados). 3. Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique. 4. A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía ? Non se realizarán cambios. Xa dispoñen de todos os materiais de traballo da maneira dixitalizada en Moodle.

	Competencias do título
Código	Competencias do título
A1	CE1 ? Estar capacitado para investigar en temas de patrimonio cultural e bibliográfico documental
A2	CE2 ? Coñecer e manexar as técnicas museográficas e historiográficas
A7	CE7 ? Coñecer o marco xurídico e as institucións que regulan a protección e conservación do patrimonio cultural e bibliográfico-documental
A8	CE8 ? Estar capacitado para a posta en valor e a difusión do patrimonio culturale bibliográfico documental
B3	CB8 ? Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partires dunha información que sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexión sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B6	CG1 ? Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	CT1 ? Capacidade de análise e síntese
C4	CT4 ? Capacidade de crítica e autocrítica

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
1.- O alumno saberá recoñecer aqueles conflitos xurdidos no exercicio profesional que teñen un compoñente ético non necesariamente resolto pola simple aplicación de normas legais.	AP7	BP3	CP1 CP4
2.- O alumno saberá aplicar algúns dos principais modelos de análise teórica e resolución práctica deses conflitos.	AP1 AP2 AP7	BP3	
3.- O alumno coñecerá dun modo xeral e cunha perspectiva crítica os códigos deontolóxicos ou de ética profesional elaborados polas principais asociacións profesionais de carácter nacional e/ou internacional nos dominios dos museos, bibliotecas, arquivos e centros de información.	AP1 AP2 AP7 AP8	BP3 BP6	CP1 CP4
4.- O alumno saberá comportarse eticamente no exercicio profesional e comprometerase co desenvolvemento de valores éticos e sociais a través da súa profesión.		BP3 BP6	

Contidos

Temas	Subtemas
1- Introducción á ética aplicada.	1. Definición de ética e de ética aplicada 2. Definición de deontoloxía profesional 3. Modelos de fundamentación da ética e da deontoloxía profesional
2- Algúns problemas específicos da ética aplicada.	1. Information Ethics (Infoética) 2. Ética dos Museos 3. Ética das Bibliotecas e dos centros de información 4. Ética dos arquivos
3- Da ética aplicada á deontoloxía	1. Códigos éticos no exercicio profesional

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A2 A7 A8 B3	5	5	10
Sesión maxistral	A1 A7 B3	10	20	30
Traballos tutelados	A1 A2 A7 A8 B3 B6 C1 C4	5	5	10
Recensión bibliográfica	A1 B6 C1 C4	1	4	5
Estudo de casos	B3 B6 C1 C4	10	10	20
Atención personalizada		0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura e comentario das unidades temáticas proporcionadas polo profesor, así como da bibliografía secundaria obrigatoria.
Sesión maxistral	Desenvolvemento en clase presencial das unidades previa entrega aos alumnos do texto completo destas unidades, baseadas á súa vez na súa totalidade en publicacións de investigación dos profesores responsables da asignatura.
Traballos tutelados	Resposta progresiva e tutelada dos exercicios de control incluídos ao final de cada unidade proporcionada previamente aos alumnos incluíndo o texto completo das sesións maxistrais.
Recensión bibliográfica	Redacción dunha reseña sobre unha novidade bibliográfica do campo de estudo da materia co formato e requisitos dunha revista estándar no campo das Artes e Humanidades. As mellores reseñas publicaranse nunha revista tipo "A" da Universidade de Santiago de Compostela.

Estudo de casos	Análise de casos reais ou hipotéticos sobre os problemas deontolóxicos expostos no programa da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Recensión bibliográfica	Tanto na elaboración das respostas aos cuestionarios prefijados como da recensión bibliográfica, os alumnos serán directamente atendidos a través dun sistema de tutorías personalizadas e individualizadas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	B3 B6 C1 C4	Se valorará la profundidad y originalidad en el análisis de casos reales o hipotéticos sobre los problemas deontológicos planteados en el desarrollo de la asignatura.	15
Lecturas	A2 A7 A8 B3	Valorarase a amplitude das lecturas realizadas, así como a profundidade da comprensión levada a cabo polo alumno, en especial no que se refire á bibliografía secundaria obrigatoria.	25
Sesión maxistral	A1 A7 B3	Valorarase a asistencia activa ás clases previamente dispoñibles por escrito na aula virtual do curso habilitada para ese efecto.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A7 A8 B3 B6 C1 C4	Valorarase a amplitude e complexidade da resposta progresiva e tutelada dos exercicios de control incluídos ao final de cada unidade proporcionada previamente aos alumnos incluíndo o texto completo das sesións maxistrais.	35
Recensión bibliográfica	A1 B6 C1 C4	Valorarase a capacidade de síntese do alumno na comprensión dunha obra dedicada monográficamente ao ámbito da materia.	15

Observacións avaliación

Aqueles/as alumnos /as que teñan algún tipo de excepcionalidade para vir a clase legalmente concedida, que falen co/a profesor/a á comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍA XERAL DE INTRODUCCIÓN A ÉTICA Beuchot, Mauricio. (2007) Temas De Ética Aplicada. (México, D.F.: Torres Asociados). Blackburn, Pierre. (2006) La Ética: Fundamentos Y Problemáticas Contemporáneas, (México: Fondo de Cultura Económica). Esperanza Guisán: Introducción a la Ética. Madrid, Cátedra, 1995. Hauser, Marc D. (2008) La Mente Moral : Cómo La Naturaleza Ha Desarrollado Nuestro Sentido Del Bien Y Del Mal, Paidós Transiciones. (Paidós: Barcelona [etc.]). Marzano, Michela. (2009) Qué Es La Ética Aplicada, Saber. (Barcelona: Proteus). Panza, C., & A. Potthast (2010): Ethics for Dummies. Hoboken, N.J.: Wiley. Rubio Carracedo, José. (2009) Ética Del Siglo Xxi. (Barcelona: Proteus). Sandel, Michael J. (2011) Justicia: ¿Hacemos Lo Que Debemos? Translated by Campos. 1a ed ed, Filosofía. (Madrid: Debate). Singer, P. (2000), Ética para vivir mejor. Barcelona: Ariel. Singer, P. (2011), Una Vida ética: escritos. Madrid: Taurus. Singer, Peter. (1979) Practical Ethics. [1st ed. (Cambridge [etc.]: University Press). Singer, Peter. (1984) Ética Práctica, (Barcelona: Ariel). [Hay múltiples ediciones y reediciones posteriores de esta obra tanto en español como en inglés y otras lenguas. La segunda edición contiene una importante ampliación del texto.] Singer, Peter. (1986) Applied Ethics, Oxford Readings in Philosophy. (Oxford ; New York: Oxford University Press). [Se la suele confundir con Practical Ethics pero es una obra diferente; se trata de un ?Reading? o antología de textos de ética aplicada seleccionados y prologados por Peter Singer.] 2- Algunos problemas específicos da ética aplicada. 1. Información Ethics (Infoética) Castells, Manuel: La era de la información: Vol. 1: La sociedad red. Vol. 2: El poder de la identidad. Vol. 3: Fin de milenio. Madrid, Alianza Editorial, 1998 (vol. 1) y ss. Cebrián, Juan Luis: La red, Madrid, Taurus, 1998. Ermann, David, Williams, Mary B. & Gutierrez, Claudio [edited by]: Computers, ethics, and society New York : Oxford University Press, 1990. Forester, Tom and Morrison, Perry: Computer ethics : cautionary tales and ethical dilemmas in computing Cambridge, Mass. : MIT Press, 1990. Graham, Gordon. Internet: Una Indagación Filosófica, Madrid-Valencia: Cátedra; Universitat, 2001. Johnson, Deborah G.: Computer ethics. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, c1985. Johnson, Douglas W.: Computer ethics : a guide for a new age. Elgin, Ill. : The Brethren Press, 1984. Tasset Carmona, J. L. (2000): "Comunitarismo Cibernético: Desarrollo Comunitario Y Retos Para El Individuo Del Mundo Virtual: ¿Cómo Ve Un Utilitarista La Revolución Informática?", "Télos. Revista Iberoamericana de Estudios Utilitaristas, IX, 149-170. 2. Ética dos Museos Edson, Gary. Museum Ethics, The Heritage. London ; New York: Routledge, 1997. Llinares, Joan. ?Gestión Museística, Deontología Profesional Y Conflictos De Intereses.? Cuadernos hispanoamericanos, no. 759 (2013): 21-35. Macdonald, Robert R. ?Developing a Code of Ethics for Museums.? Curator: The Museum Journal 34, no. 3 (1991): 178-86. Macdonald, Sharon. A Companion to Museum Studies, Blackwell Companions in Cultural Studies 12. Malden, MA: Blackwell Pub., 2006. Malaro, Marie C. Museum Governance : Mission, Ethics, Policy. Washington: Smithsonian Institution Press, 1994. Marstine, Janet. New Museum Theory and Practice : An Introduction. Malden, MA: Blackwell, 2006. Marstine, Janet. Routledge Companion to Museum Ethics : Redefining Ethics for the Twenty-First Century Museum. Milton Park, Abingdon, Oxon ; New York, NY: Routledge, 2011. 3. Ética das Bibliotecas e dos centros de información Gómez-Pantoja Fernández-Salguero, Aurora y Pérez Pulido, Margarita: ?Ética, deontología y bibliotecas?, Educación Y Biblioteca. Revista Mensual De Documentación Y Recursos Didácticos, ?Dossier: ética, deontología y bibliotecas?, Año 11, nº 98 (febrero de 1999), págs. 47 y ss. Guisán, Esperanza: ?Ética y Deontología?, Educación Y Biblioteca. Revista Mensual De Documentación Y Recursos Didácticos, ?Dossier: ética, deontología y bibliotecas?, Año 11, nº 98 (febrero de 1999), págs. 44-46. Johannsen, Carl Gustav, and Leif Kajberg. New Frontiers in Public Library Research. Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2005. Lewis, Alison M. Questioning Library Neutrality : Essays from Progressive Librarian. Duluth, Minn.: Library Juice Press, 2008. Stueart, Robert D., and Barbara B. Moran. Library and Information Center Management. 7th ed, Library and Information Science Text Series. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. 4. Ética dos arquivos Benedict, Karen M. Ethics and the Archival Profession: Introduction and Case Studies. Society of American Archivists, 2003. Millar, Laura: Archives: Principles and Practices. New York: Neil-Schuman Publishers Inc., 2010.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Políticas Culturales e Lexislación/710521012

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías